

(The National Interest, March 25, 2011)

Северна Кореја је из интервенције у Либији извукла следећи наук: не смарајте се прављењем дила са Западом о одустајању од свог нуклеарног програма. Одвраћање је важније.

Пре пар дана [сам приметно](#) да једна од последица присиљавања Моамера Гадафија да напусти власт, што Запад - на неки начин - покушава сада да уради, је да уништи било какву могућност да другим ауторитарним режимима падне на памет да се угледају на Гадафија по питању постизања споразума са Западом о питањима као што су нуклеарно оружје или тероризам. Либијски лидер је био направио такав договор, и одустао је од тероризма и свог програма неконвенционалног оружја у замену за нормалне односе и прихватање у заједницу народа. Запад сада показује да ће, са дилом или без, у сваком случају искористити прилику да се отараси Гадафијевог режима. Јасна лекција је да Западу не треба веровати, да су бесмислене све шаргарепе које нуди, и да би други режими били наивчине ако би направили договор са Западом око нечега као што је одустајање од програма нуклеарног наоружања.

Није прошло много пре него што је најмање једна диктатура не само извукла ту поуку, већ и јавно прозборила о томе. Званична севернокорејска новинска агенција дистрибуирала је [овонедељне коментаре једног званичника министарства спољних послова](#) који је рекао да је Либија преварена када је 2003. године постигла споразум са САД и Великом Британијом. Западне силе, наводи овај званичник, играју велику игру штапа и шаргарепе. "Либијска криза пружила је међународној заједници озбиљну лекцију", рекао је исти званичник. Он је навео да Северна Кореја неће начинити исту грешку као Гадафи и да заправо чини праву ствар тиме што задржава свако оружје које има.

Сједињене Државе су пружиле лидерима Северне Кореје не само једну лекцију, већ цео курс о томе шта чинити са својим програмом нуклеарног наоружања. Рат у Ираку као и америчка политика према самој Северној Кореји, представљају практичан пример да ако сте случајно мислили да се баците на прављење нуклеарног оружја, са тим пожурите пуном паром и осигурајте бар једну бомбу у подруму као средство одвраћања, пре него што Сједињене Државе или неко други употреби војну силу како би вас се отарасио. А у

Диктатори научили лекције из Гадафијевог случаја

Пише: Пол Пилар

понедељак, 04 април 2011 12:11

вези са либијском ситуацијом, лекција је да се треба грчевито држати за какво год нуклеарно оружје које сте већ успели да направите. Нема сумње да су владари Ирана, с обзиром да нису празноглави, извукли исте лекције. Биће веома тешко и захтеваће много времена и труда, одучити их.

Злосрећне лекције представљају неку врсту индиректне последице усмеравања премало пажње пре тако кључне иницијативе као што је војна интервенција у Либији. Далеко од тога да се никада не разматра могући ефекат на перцепцију трећих лица, али се то разматрање своди на једну једину идеју: уколико Сједињене Државе не употребе силу у датој ситуацији, њихов кредибилитет ће бити уздрман, те друге владе неће веровати да ће оне употребити силу уколико је то потребно у свакој другој ситуацији у којој су угрожени витални интереси САД. [Као што је већ истакао Бенџамин Фридман](#), историјск и наук противречи том схватању. Владе не мере кредибилитет на тај начин, зато што оно што САД чине када им витални интереси нису угрожени представља лош показатељ онога што ће урадити када буду. Насупрот томе, искуство Гадафијевог режима у пословању са Западом да се директно применити на незгодну ситуацију у којој се налазе Иран или Северна Кореја.

Ништа од овога не би требало да изненади онога ко је добро проучио Томаса Шелинга ([Thomas C. Schelling](#)

)
и принципе дипломатије одвраћања и принуде. Успешно вршење утицаја зависи не само од веровања друге стране да ћете извршити претњу уколико не буде сарађивала, већ и од њеног веровања да *нећете* извршити претњу уколико *буде* сарађивала. Ваљало би да научимо ту лекцију и обуставимо банкротирање сопствене дипломатије.

Пол Р. Пилар је директор последипломских студија безбедности на Универзитету Џорџтаун и бивши национални обавештајни официр за Блиски исток и Јужну Азију

Диктатори научили лекције из Гадафијевог случаја

Пише: Пол Пилар
понедељак, 04 април 2011 12:11

(Превод: **НСПМ**)